

RAHVUSARHIIV

Ülle Madise
Õiguskantsleri kantselei

Teie 12.04.2024 nr
7-4/240214/2402178

Meie 08.05.2024 nr 7-7/24/4-4

info@oiguskantsler.ee

Lapsendatu juurdepääs oma päritoluandmetele

Lugupeetud õiguskantsler

Esitasite 12.04.2024 Sotsiaalkindlustusametile ja Rahvusarhiivile oma seisukoha nr 7-4/240214/2402178, mis puudutas täisealise lapsendatu juurdepääsu oma päritoluandmetele. Rahvusarhiivile saatis 12.12.2023 ja 18.12.2023 päringud isik, kes soovis saada juurdepääsu muuhulgas oma esmasele sünniaktile, millele juurdepääsuks paluti tal küsida nõusolek bioloogilise ema teiselt lapselt. Õiguskantsleri hinnangul ei toimitud seejuures õiguspäraselt ning Rahvusarhiivil paluti avaldaja taotlus uuesti üle vaadata ja lahendada.

Kõnealuses sünniaktis sisalduvad lapse esmane ja lapsendamisel antud nimi, sünniaeg ja –koht, andmed ema varasemate sünnituste ja laste olemasolu kohta, ema ees-, perekonna- ja isanimi, isa eesnimi, ema vanus, rahvus, passiandmed, avalduse esitaja nimi ja elukoht. Lisaks on aktis märge lapsendamise kohta (viide aktile ja määrusele) ning lapsendajate nimed, nende isanimed, rahvus, vanus, töö- ja elukohad. Lapsendamissaladuse ja isikuandmete kaitseks on dokumendil juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel, kuna see sisaldab isikuandmeid, millele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjektide eraelu puutumatust.

Rahvusarhiiv kaalus taotleja juurdepääsuküsimust uuesti ja leidis, et olulised sünniaktis olevad bioloogilise ema andmed, mis lapsendamissaladusega seostuvad, nagu nimi ja sünniaeg, olid päringu esitajale juba teada, tema enda väite kohaselt on ta esmast sünniakti varasemalt ka näinud ning muid andmeid, millele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjektide eraelu (sh bioloogilise ema teiste laste eraelu) praegusel ajahetkel ei ole, siis puudub alus sellele dokumendile päringu esitaja juurdepääsu piirata. Rahvusarhiiv väljastas teatise ja koopiad taotlejale 15. aprillil 2024.

Kuna Sotsiaalkindlustusamet on teinud ettepaneku koostöös täpsustada, milliseid meetmeid edaspidi tarvitusele võtta lapsendatute päritoluandmetele juurdepääsutaotluste õiguspäraseks

lahendamiseks olukorras, kus lapsendatu bioloogilised vanemad on surnud, siis Rahvusarhiivi poolt neid praeguses kirjas ei esitata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Priit Pirsko
riigiarhivaar

Renita Jõesalu
+3727387538 Renita.joesalu@ra.ee